

Rapport for Redelighetsutvalget ved Samisk høgskole 2024

Innhold

Forord.....	2
Innledning.....	3
Mandat og oppnevning.....	3
Møter og seminarer.....	3
Saker til behandling.....	4
Vedlegg 1: Program for internseminaret i mai.....	5
Vedlegg 2: Program for webinar i november.....	7

Forord

Redelighetsutvalget oversender herved sin rapport for 2024. Årsrapporten handler om aktiviteter og temaer som har vært sentrale i 2024. Vi har ikke mottatt noen saker om mulig vitenskapelig uredelighet og/eller alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer. I møte 19.09.2024 oppnevnte DOS de samme medlemmer til utvalget for perioden september 2024 til september 2027. Torunn Pettersen har derimot gått ut i pensjon og er ikke med i utvalget. Varamedlemmer mangler også. Nytt medlem, Hanna-Máret Outakoski, ble utnevnt på vårparten i 2025 (noe vi kommer tilbake til i neste årsrapport), men det er viktig at DOS også styrker utvalget med å utnevne varamedlemmer. Hvis vi får en sak om mulig vitenskapelig uredelighet til behandling i utvalget, og ett av medlemmene i utvalget er inhabil eller ikke tilgjengelig av andre årsaker, vil vi ikke kunne behandle saken før et varamedlem er utnevnt. Hvis et varamedlem skal utnevnes som konsekvens av at det er en sak som skal behandles kan det fort bli et spørsmål om habilitet når det gjelder de som skal utnevne varamedlemmer i DOS også. Det er viktig at saker om uredelighet behandles på en ryddig måte som alle parter kan ha tillit til. Det er derfor viktig at varamedlemmer utnevnes før vi står i en slik situasjon.

Det ene av de to forskningsetiske seminarene i 2024 handlet blant annet om kunstig intelligens (KI) og bruk av large language models (LLMs), som for eksempel ChatGPT. I evalueringene etter seminaret ble det klart at høgskolen ikke har noen regler for bruk av KI. Det finnes ingen nasjonale regler for dette, og det er derfor noe høgskolen selv må sørge for. Det vil kunne være til hjelp for studenter og forskere, og forebygge unødvendig konflikt knyttet til blant annet spørsmål om juks, sensur eller lignende.

Vennlig hilsen

Hadi Strømmen Lile, leder for Redelighetsutvalget ved Samisk høgskole

Innledning

Nedenfor følger årsrapporten for 2024 fra Redelighetsutvalget for Samisk høgskole.

Mandat og oppnevning

Med utgangspunkt i kravene som følger av [forskningsetikkloven](#) vedtok Forsknings- og studiestyret ved Samisk høgskole (DOS) 11.5.2021 å etablere et redelighetsutvalg ved Samisk høgskole. Utvalget ble gitt følgende mandat:

- Fremme gode forskningsvaner og forebygge uredelighet i forskning, blant annet gjennom å arrangere forelesninger, møter, seminarer og dele informasjon: og aktivt utvikle forskningsetikk i urfolksforskning
- Behandle saker og gjøre vedtak om mulige brudd på anerkjente forskningsetiske normer

I møte 19.8.2021 oppnevnte DOS følgende medlemmer til utvalget for perioden august 2021 til august 2024:

- Leder: professor Hadi Lile, Høgskolen i Østfold
- Internt medlem: forsker Torunn Pettersen
- Eksternt medlem: førsteamanuensis Christina Storm Mienna, Umeå universitet

I møte 19.09.2024 oppnevnte DOS samme medlemmer til utvalget for perioden september 2024 til september 2027.

I henhold til mandatet rapporterer høyskolens redelighetsutvalg årlig sin virksomhet til høyskolens forsknings- og studiestyre. Utover punktet om frekvens foreligger det ikke noen spesifikke krav til rapporteringen.

Møter og seminarer

Redelighetsutvalget avholdt i 2024 seks interne møter via Teams. Med utgangspunkt i mandatet initierte Redelighetsutvalget to interne seminarer om forskningsetikk: et fysisk halvdagsseminar på Diehtosiida i mai med cirka 40 deltakere og et totimers webinar i november med cirka 50 deltakere (jf. vedlegg 1 og 2).

I tillegg til generelle diskusjoner om utvalgets arbeidsoppgaver og -vilkår, har tema for de interne møtene vært aktuelle forskningsetiske temaer generelt, i Sápmi og på Samisk høgskole. Dette danner grunnlag for planlegging av seminarene.

Tabell 1: Oversikt over møter, seminarer mm

2024	
Internt møte 2024-1 , Teams	15.02.24, 13-15
Internt møte 2024-2 , Teams	12.3.24, 9-11
Internt møte 2024-3 , Teams	30.4.24, 10-11

Internt møte 2024-4 , Diehtosiida og Teams	14.5.24, 9-11
Internt seminar om forskningsetikk: forskning og tradisjonell kunnskap	14.5.24, 11-16
Internt møte 2024-5 , Teams	3.10.24, 13-14:30
Internt webinar om forskningsetikk – tema plagiering	21.11.24, 13-15
Internt møte 2024-6 , Teams	13.12.24, 13-15

Saker til behandling

Redelighetsutvalget har i 2024 ikke mottatt noen saker om mulig vitenskapelig uredelighet og/eller alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer.

Opplegg for å fremme gode forskningsvaner og forebygge uredelighet i forskning

Redelighetsutvalget har tidligere vedtatt å følge opp mandatets punkt om å «... fremme gode forskningsvaner og forebygge uredelighet i forskning» i form av to årlige interne arrangement: et fysisk seminar i vårsemesteret og et webinar i høstsemesteret.

Det fysiske seminaret ble arrangert 14. mai 2024 og hadde fokus på tradisjonell kunnskap: «*Seminar om forskningsetikk: forskning og tradisjonell kunnskap*». Seminaret hadde god oppslutning og fikk gode tilbakemeldinger. Seminarets program finnes i vedlegg 1 nedenfor.

Webinaret ble arrangert via Zoom 21. november under overskriften «*Webinar om forskningsetikk – tema plagiering*.» Det var god oppslutning til seminaret. Webinarets program finnes i vedlegg 2 nedenfor.

Vedlegg 1: Program for internseminaret i mai

Siskkáldas seminára dutkanetihka birra: dutkan ja árbevirolaš máhttu

Diehtosiida, 14.5.2024, 11.00-15.30

- **Ulbmiljoavku:** virgehasat ja PhD-studeanttat Sámi allaskuvllas
- **Áigi:** disdat 14. b. miessemánus, 2024 dii. 11.00 – 15.30
- **Báiki:** Sáhkaskáidi. **Fuom:** ii streamejuvvo
- **Ulbmil:** vásáhusjuogádeapmi ja reflekteren dutkanetihka ja árbevirolaš máhttu birra
- **Plána:** muhtun ráhkkanuvvon oasis, buorre áigi jearaldagaide, kommentáraide ja ságastallamii
- **Diediheapmi: Outlook bokte (dohket bovdehusa)**
- **Diedihanáigi: mánnodat 6. b. miessemánus**

Prográmma

11.00 Lunša diedihuvvon oasseváldiide (Árrangáddi)

12.00 Bures boahdin – rektor Liv Inger Somby

12.10 Introdukšuvdna dutkanetihka birra árbevirolaš máhttu ektui – professor Hadi Lile, SA rehálašvuodálávdegotti jodiheaddji

12:25 Dutkanetihkka go dáhtahálddašeapmi involvere árbevirolaš máhttu – Annikken Steinbakk, personsuodjalusáittardeaddji SA:s ja UiT:s

12.45 Jearaldagat & kommentárat

13.00 Juolgevanahallan

13.10 Vuolggasadji iežaskka dutkamis: dutkanetihkka ja árbevirolaš máhttu – vuosttašamanueansa Solveig Joks ja vuosttašamanueansa Inger Marie Gaup Eira (*jávkan*)

13.40 Jearaldagat & kommentárat

14.00 Boddu gáfiin/deajain jna (Árrangáddi)

14.30 Dutkanetihkka ja sámi dutkan ruotabealde – vuosttašamanueansa Christina Storm Mienna, SA rehálašvuodálávdegotti miellahttu

14.50 Rabas ságastallan: Reflekšuvnnat, jearaldagat & kommentárat – buohkat

15.20 Loahpaheapmi – dutki Torunn Pettersen, SA rehálašvuodálávdegotti miellahttu

///

Internseminar om forskningsetikk: forskning og tradisjonell kunnskap

Diehtosiida, 14.5.2024, 11.00-15.30

- **Målgruppe:** ansatte og PhD-studenter ved Sámi allaskuvla
- **Tid:** tirsdag 14. mai 2024 kl. 11.00 – 15.30
- **Sted:** Sáhkaskáidi. **Merk:** streames ikke
- **Hensikt:** erfaringsutveksling og refleksjoner vedrørende forskningsetikk og tradisjonell kunnskap
- **Opplagg:** noen forberedte innlegg, god tid til spørsmål, kommentarer og diskusjon
- **Påmelding:** via Outlook (godkjenn invitasjonen)
- **Påmeldingsfrist:** mandag 6. mai

Program

11.00 Lunsj for påmeldte (Árrangáddi)

12.00 Velkommen – rektor Liv Inger Somby

12.10 Introduksjon om forskningsetikk i relasjon til tradisjonell kunnskap – professor Hadi Lile, leder av SAs redelighetsutvalg

12:25 Forskningsetikk når datahåndtering involverer tradisjonell kunnskap – Annikken Steinbakk, personvernombud ved SA og UiT

12.45 Spørsmål & kommentarer

13.00 Beinstrekk

13.10 Utgangspunkt egen forskning: forskningsetikk og tradisjonell kunnskap – førsteamanuensis Solveig Joks og førsteamanuensis Inger Marie Gaup Eira (*frafall*)

13.40 Spørsmål & kommentarer

14.00 Pause med kaffe/te mm (Árrangáddi)

14.30 Forskningsetikk og samisk forskning på svensk side – førsteamanuensis Christina Storm Mienna, medlem av SAs redelighetsutvalg

14.50 Ordet fritt: Refleksjoner, spørsmål & kommentarer – alle

15.20 Avslutning – forsker Torunn Pettersen, medlem av SAs redelighetsutvalg

Vedlegg 2: Program for webinar i november

Webinar om forskningsetikk – tema plagiering

Samisk høgskoles redelighetsutvalgs webinar for alle vitenskapelig ansatte, arrangert på Zoom: (link nedenfor)

Det vil bli tilrettelagt for simultantolkning fra samisk til norsk og omvendt.

Program

13:00-13:15 Innledning av Hadi Strømmen Lile, professor i rettsvitenskap ved Høgskolen i Østfold og leder for redelighetsutvalget ved Samisk høgskole

13:15-13:45 «Plagiat: Granskingsutvalgets praksis» av Markus Hoel Lie, professor ved Det juridiske fakultet ved UiT Norges arktiske universitet og medlem av Nasjonalt utvalg for granskning av uredelighet i forskning (Granskingsutvalget, GRU)

13:45-14:00 Spørsmål, kommentarer og diskusjon

14:00-14:10 Beinstrekk

14:10-14:40 “Juks ved hjelp av de nye tekniske mulighetene: Artificial Intelligence (AI) og Large Language Models (LLMs)” av Lars Ailo Bongo, professor II ved Samisk høgskole og professor ved Institutt for informatikk ved UiT Norges arktiske universitet

14:40-14:55 Spørsmål, kommentarer og diskusjon

14:55-15:00 Avslutning

//

Webinára dutkanetihka birra – temá plagieren

Sámi allaskuvlla rehálašvuodalávdegotti webinára buot dieđalaš virggehasaide, lágiduvvon Zoomas: (liŋka vuollelis)

Simultánadulkon sámegeielas dárogillii ja nuppi guvlui.

Prográmma

13:00-13:15 Álggaheapmi – Hadi Strømmen Lile, Østfolda allaskuvlla riektedieđaprofessor ja Sámi allaskuvlla rehálašvuodalávdegotti jodiheaddji

13:15-13:45 «Plagiáhta: Dárkkistanlávdegotti práksisa» – Markus Hoel Lie, juridihkaprofessor UiT Norgga árkatalaš universitehtas ja miellahttu Našonála lávdegottis dárkkisteapmái ja eahperehálašvuhtii dutkamis (Dárkkistanlávdegoddi, Granskingsutvalget, GRU)

13:45-14:00 Jearaldagat, kommentárat ja ságastallan

14:00-14:10 Julggiid vanahallan

14:10-14:40 “Juksa odđa tehnikkalaš vejolašvuodaiguin: Artificial Intelligence (AI) ja Large Language Models (LLMs)” – Lars Ailo Bongo, Sámi allaskuvlla professor guvttuš ja professor UiT Norgga árkatalaš universitehta informatihkainstituhtas

14:40-14:55 Jearaldagat, kommentárat ja ságastallan

14:55-15:00 Loahpaheapmi

**Sámi
allaskuvla**

Sámi University of Applied Sciences

samas.no